

Izhaja v Trstu
vsako soboto opoldne.
Kopirski se ne vra-
čajo. Nefrankovana
pisma se ne spreje-
majo.
Uredništvo in upravištvo
ul. del Lavatoio
št. 1. I.
TELEFON 18-67.

NARODNI DELAVEC

Posamezno štev. se
prodajajo po 6 vin.

Inserati se računajo
na milimetre v širo-
kosti ne kolone, in
sicer po 8 vin. za
vsaki mm. Za več-
nego 10kratno obja-
vo pa po dogovoru.

Naročnina za celo
leto K 4.—; za pol
leta in za četrt leta
razmerno.

Glasilno „Narodne delavske organizacije“ v Trstu.

Na pustni torek!

VELIKI PLES

„Narodne Delavske Organizacije“

v glediščni dvorani

„Narodnega Doma“ v Trstu.

Raznovrstna zabava.

SREČOLOV.

Ob 9. uri dramatični intermezzo.

Švira vojaški orkester. Začetek ob 6. uri pop.

Vstopnina za osebo 1 krona.

Čisti doblček je namenjen v podporo bolnim in ponesre-
čenim članom.

Tovariši!

Vsa agitacija je poverjena Vam, da bode
zabava najlepša in udeležba ogromna, a ple-
meniti namen je najbolja reklama!

PODLISTEK.

Od smrti vstali.

(Italijanski spisal: *Manuele Oris. Prevel
F. Pirman.*)

Tretja, namreč večerna izdaja „Veli-
kega lista“ je imela iti v stroj, ko je glavni
urednik pridrvel v sobo direktorja ter mu
rekel:

— Uvodnega članka ne smemo priob-
čiti! Treba ga nadomestiti... ministerstvo
namreč ni padlo!

Vodja lista je obstal, kakor bi ga bil
kdo vdaril po glavi. Bil je pobit. Zmaga
na političnem polju, opevana, razpita širom
sveta, se je morala vrniti v sramotno temo
uredniškega koša. Lažnjiva brzovjavka iz
glavnega mesta ga je bila opeharila, kakor
najbolj naivna mej vsem časnikarji.

— In sedaj, kako popraviti? — je
zavpil z glasom, v katerem je bilo čuti
jezo. — Kdo mi v dvajsetih minutah na-
piše uvodni članek za tretjo izdajo, ki
mora iziti, m. ra. iziti brez zamude ob 6.
uri zvečer?

Glavni urednik je vmolknil; ni vedel
kaj bi rekel in že je hotel oditi, da se
vznakne jezi svojega višega, ko je, stoječ
na pragu direktorjeve sobe zamrmral:

— Tam, v predsobi čaka „od smrti
vstali“. Dajte ga slednjič vendar vspre-
jeti, gospod vodja!

„Od smrti vstali!“ To naznanilo je
bilo za staro časnikarsko lisico žarek
luči.

Evo zakaj so čitatelji velikega poli-
tičnega lista tisti večer, na mestu politič-
nega uvodnega članka čitali odkritje velike
tajne.

Prepustimo besedo vodji „Veličnega
lista“.

„Od smrti vstalega“ — kakor se je
on sam imenoval in kakor so ga v mestu
poznali vsi, vsem jaz večkrat videl v sobah
našega uredništva, ko je prihajal iskat ka-
kega urednika, ki naj bi ga intervjuiral in
mu dal kako denarno pomoč. Večkrat je
bil že vprašan po meni, s kakim drugim
urednikom, ne da bi bil nikdar to dosegel.
Je li morda imel povedati kaj čudnega,
nepričakovanega o oni neznani deželi, iz
katere se noben potnik ne povrne, in iz-
razil željo, da bi govoril z menoj ali iz katere

Demokratična ideja in mi.

Vsako kolektivno gibanje mora biti
demokratično. Gibanje, ki zavrača demo-
kratični princip, ne more nikdar računati
na sodelovanje širokih slojev. To se danes
splošno priznava. To si prizadevajo pov-
darjati na vsakem kongresu tudi zastop-
niki socijalističnega delavskega gibanja. In
prav imajo! Lahko se reče, da se posebno
pri nemški socijalni demokraciji izraža de-
mokratična pointa močnejše, nego li soci-
jalistična. Demokracija je predpogoj vsa-
cega socijalizma. Po mnenju socijalistov
se socijaliziranje družbe zamore doseči le
s tem, da si socijalisti osvoje politično
moč in povsnejo socijalizem do končne
svrhe države. Ker je nagibna moč držav-
nih tvorb poglavitno gospodarski interes
in je tega slednjega za socijaliziranje
družbe najti le pri razredih, ki trpe pod
današnjimi pogoji in pričakujejo od pre-
osnove družbe v socijalističnem smislu ko-
risti, je s tem obenem označena velika
vstvarajoča in oplojujoča moč demokra-
tične ideje za družabni razvoj. Trpeči raz-
redi tvorijo, po opažanjih socijalistov, pre-
težno večino prebivalstva. Jasno je tedaj,
da se s tem, da prodirajo ti le se svojo
voljo, izvaja obenem premišljeno in do-
sledno socijalistični gospodarski princip.
Ta konstatacija izziva moderno politično
in socijalno zakonodajstvo: politična prava
za široko maso, brez razlike spola, in ves
kompleks demokratičnih zahtev, ki se
označuje se socijalnim zakonodajstvom.

Aplicirajmo to istino na določen nar-
od, in sicer na slovenski narod. Slovenski
narod obstoja skoraj izključno iz širokih
slojev: delavcev v večih mestih in indu-
strijalnih središčih, poljedelskih delavcev
in kmetov na deželi. Če je res gospodar-
ski interes gonilna moč vsakega političnega
in socijalnega delovanja, potem je pač
jasno, da je v našem slučaju gospodarski
interes malone istoveten z gospodarskim
interesom vsega naroda. Vstvarajoča sila
naše narodno-politične tvorbe je torej po-
šteno gospodarsko delo, ki odgovarja po-
trebam in gospodarskim interesom širokih
slojev, takorekoč slovenskega naroda.

Ali se s tem ne vsiljuje demokratični
princip, kakor neizogiben imperativ? Go-
jiti demokratični princip je, potemtakem
za nas identično z gojenjem takozvanih
narodnih svetinj sedanjega in bodočega
razvoja našega naroda. V tej smeri raz-
vija naj se naše javno delovanje. To velja
posebno za odgojevalni in izobraževalni
problem. To treba poznati.

Vsa naša politična in stanovsko, stro-

kovna organizacija, naj sloni na strogo iz-
vedenem demokratičnem principu.

Na narodno-političnem polju naj pride
do popolne veljave duša naše mase,
njene želje, njena volja. Zastopniki
ljudstva in voditelji stanovsko-strokovnih
gibanj morajo dobiti svojo moč od ljud-
stva. Izvesti treba reprezentančni princip
v smislu prave demokracije. Se le tedaj
bodo nehali automati, a rashi popolni in-
dividui, svesti si svojih pravic in dolžnosti
kakor člani celote. S tem bo rasel upliv
mase, a bo raslo v njej tudi čutstvo od-
govornosti nasproti skupnosti. A da ta
svoboda v uveljavljanju svoje volje in svoje
moči ne preide v anarhijo in demagoštvo,
zato je treba posvečati vso skrb odgoji in
izobrazbi mase. To prepričanje naj bi pre-
drlo v vse sloje našega ljudstva.

Moramo priznati, da se je naše živ-
ljenje tudi do sedaj razvijalo v znamenju
demokratičnih načel. Naša politična orga-
nizacija in razni pojavi našega političnega
življenja, kakor sestanki, shodi, priprave
za volitve v občinski, deželni in državni
zastop, razni nastopi i. t. d. se opirajo na
demokratični princip. Treba torej le zavi-
hati rokave in spopolniti to organizacijo.
Dotika z maso mora biti trajna in živa;
shodi, politična predavanja, sestanki itd.
ne smejo več nositi na sebi pečat manife-
stacij, provzročanih po izrednih dogodkih,
ampak morajo zavzeti mesto stalnih poja-
vov našega javnega življenja. S tem se bo
razvila živahna agitacija, ki bo vzdramila
marsikatero iz dosedanjega indiferentizma,
in mu določila častno mesto narodnega so-
bojevnika in sotrudnika na delu spopol-
nitve naše narodno-politične organizacije.

Žalostno, a neovrgljivo dejstvo je, da
mora vse breme političnega in narodno-
organizatorskega dela nositi le nekaj oseb
dočim ostali zavzemajo mesta neplodnih,
a včasih prestrogih opazovalcev. Ali je to
demokratično? S tem se vstvarja jez ne
le med maso in voditelji, ampak se ob-
kroži tribino voditeljev se zidom, preko
katerega si ljudska energija ne upa priti,
ker jo zadržujejo razni predsodki iz časov,
ko se ni strogo izvajal demokratični
princip.

Dolžnost je naše inteligence, da se
smatra izvoljeno predvoditi ljudstvo, ne
radi svojega znanja, socijalnega položaja
in boljših premoženjskih razmer, ampak
radi svoje dobre in poštene volje iti med
ljudstvo in delati za njegov blagor.

V isti smeri naj se razvija naše ostalo
strokovno in sploh družabno življenje. Po-
trebno je, da zagotovimo nižim slojem za-
stopstvo in veljavo v vseh pojavih našega
javnega, političnega in gospodarskega živ-
ljenja. Sa le tedaj bo pozabljena pravljica o

je pa bilo dano njemu — kakor se je
zdelo — pobegniti?

— Možno je — sem si mislil — da
mi „od smrti vstali“ poda snov za kako
novelo. Zato sem velel, naj ga puste k
meni.

Suh, neznansko dolg, zolt, vstopil je
on spodobno se priklanjajoč in v tem pri-
klanjanju sličen ogromnemu vprašanju?
Za tem je dvignil svojo leskečo plešasto
lohanjo ter me gledal se svetlimi zenicami,
kovaje od mene bodrilne besede.

— Kaj hočete torej od mene? —
sem ga vprašal z neprijaznim glasom.

— Gospod! — odvrnil mi je jedno-
stavno ta čudni človek. — Jaz sem „od
smrti vstali“.

— Toliko bolje! Tako boste vedeli
povedati kaj posebnega! Kako je kaj na
onem svetu?

— Ne vem, gospod, ker nisem imel
časa tam ostati. Ampak meni se zdi, da
se hočete le norčevati z menoj.

— Nikdar! Jaz vas poslušam z naj-
večo pazljivostjo!

— Bit sem profesor kemije in fizike
na gimnaziji v... no, nič mari kje. Moji
kolegi so se me ogibali, moji učenci so me

preganjali. Edino moje veselje je bila moja
družina pa študiranje. A žena me je kruto
prevarila: pobegnila je od mene in vzela
seboj mojo hčerko. Tedaj mi ni ostalo
druzega, nego moje knjige in pa instru-
mentje moje znanosti. Po mnogih in dolgih
raziskovanjih sem iznašel „elixir večnosti“.
Kakšno moč da ima ta „elixir“, sem za-
upal le moji stari služkinji ter se z njo
pogodil, da če bi jaz vmrl prej nego ona,
mi ona vlije v usta to dragoceno tekočino,
dočim bi storil jaz njej isto, če bi ona
prej vmrla.

Prišel je za mene osodepolni dan smrti,
a jaz ga nisem pričakoval kakor nekaj
temnega in strašnega, ampak kakor nekaj
težko pričakovanega in dopadljivega.

Izdahnil sem zadnji dih mojega
prvega življenja neko deževno decembrovo
jutro, dočim je pri mojem vzglavju stala
zvesta služkinja, ki je bila pripravljena,
se stekleničico v roki, ter je komaj čakala,
da mi vlije v usta „elixir večnosti“.

In res! Minuto pozneje sem čutil,
kako se mi je zrla po grlu tekoč na in kako
je z njo prihajalo nazaj v moje truplo živ-
ljenje, zdravje in moč. Dvignil sem se v
postelji popolnoma zdrav, zahvaljevaje se

Kdor nakupuje v dobro znani trgovini
jestvin **Vekoslava Plesničarja** v ulici
Giulia 29., ima gotove posebne ugod-
nosti. Da se prepričate idite tja —
bodete zadovoljni.

: Pekarna Mreule :
v Rojanu, ulica Montorsino št. 7
ima na razpolago
vedno svež kruh
in vsakovrstne najfinejše sladšičice.
Sprejema naročila.

Podpisani naznanja sl. občinstvu, da je
prevzel
pekarno in sladšičarno
Campo Belvedere št. 2
kjer ima na razpolago trikrat na dan svež kruh
in razne sladšičice, potice itd.
Udani **Filip Trobec.**

Filip Ivanišević
: zaloga dalmatinskega vina :
lastni pridelek v Jesenicah pri Omišu
v ulici Valdirivo 17 (Telefon 1405)
v kateri prodaja na malo in veliko. — Nadalje
priporoča slav. občinstvu svoje gostilne
„All' Adria“ ul. Nuova št. 11 in „Al fratelli
dalmati“ ul. Zudeche št. 8 v katerih toči
svoja vina I. vrst.

JOSIP PRELC
priporoča svojo
trgovino z ogljem
ulica Sette Fontane št. 16.
kjer ima na razpolago tudi milo, drva,
koks, sodo in pepel.
Svojim k svojim!

Podpisani priporoča svojo
Gostilno Magagna
na vogalu ulic Carradori
in Carlo Ghaga
kjer toči najboljšo „Kriško vino“, in pivo Pun-
tigam. — Postreže ob vsaki uri z gorkimi in
mrzlimi jedili. Udani **Jakob Maganja.**

Podpisani priporoča svojo
GOSTILNO
v ul. dell' Istria 658
kjer toči najizvrstnejša istrska vina
in dalmatinski opolo. Postreže lahko
tudi z mrzlimi in gorkimi jedili.
G. Babič.

Zaloga likerjev v sodčeh in butilkah
Jakob Perhac
TRST — Via delle Acque — TRST
Veliki izbor vsakovrstnih najfinejših in starih
vin v butilkah. Postrežba točna. Cene zmerne.
Se priporoča svojim rojakom za naročbe bodisi
na debelo ali na drobno za razne slavnosti, po-
roke, krste, družinska pogoščenja itd. Za poletni
čas se priporoča malinovec in tamarindo.

Alojz Povh, urar
s pridejano delavnico
Trst - Via del Rivo št. 26 - Trst
Izvršuje vsako popraviljanje žepnih in sten-
skih ur kakor tudi vsako zlatarsko in dragu-
ljarsko delo po najzmernejših cenah.
Jamstvo za dve leti za vsako popraviljanje.
Slovensko podjetje!

Podpisani priporoča sl. občinstvu
svojo dobroznano
gostilno s krasnim vrhom
„Al buon ritrovo“
v ulici Stadion št. 19,
kjer toči **kraški teran** prve vrste, naj-
boljše **istrsko belo in črno vino**,
poleg tega izvrstno **vipavsko** in tudi
dalmatinsko vino, kakor tudi **Dre-
herjevo pivo** ter more poslužiti z do-
mačo kuhinjo kakor tudi z mrzlimi je-
dili. — Posebno ugodno za delavce.
Za obilen obisk se priporoča rodoljub
Andrej Furlan.

Pekarna
Valentin Kukanja
vogal ul. Molin a Vento in Gastaldi
ima na razpolago
vedno svež kruh
in vsakovrstne sladšičice.

Kajetan Bonefačić
priporoča svojo
žganjarno ex POČKAJ
na vogalu ulic Ghaga in Cecilia
Toči naravni dalmatinski in vodnjan-
ski tropinovec i polhograški brinjevec
in jagodec in druge razne likerje.

Uljudno naznanjamo da smo otvorili po-
polnoma novo urejeno
trgovino izgotovljenih oblek za
gospe, gospode in otroke
ter zagotavljamo točno in solidno postrežbo,
kakor tudi najnižje stalne cene. Priporočamo
se najodličnejšim spoštovanjem
Bohinec & Co. - Trst
Via delle Torri št. 2
(za orkvlje sv. Antona novega).

Civilna in vojaška krojačnica
Bogata zaloga tu- in inozemskega blaga
in vseh predmetov spadajočih v krojaško
— obrt. —
Odlikovan dne 5. aprila 1906.
v Parizu s častno diplomom, častnim križcem in
zlato kolajno in v Bruxelles-u z največjo odliko
„GRAND PRIX“ diplomom.
Naročbe se izvršujejo točno in se dostavljajo na dom
August Štular.
TRST, via delle Pos'e 12. 1. nadst.
(nasproti Smolarsove papirnice).

Civilna in vojaška krojačnica
Pavel Pestotnik
Trst — ul. Farneto št. 46 — Trst
se priporoča
slavnemu občinstvu in posebno članom
„N. D. O.“
Cene najnižje. - Delo solidno. - Postrežba
— točna. —

Kje se snidemo vsi delavci ob
nedeljah in praznikih?
V gostilni **Hinka Kosiča**
„Pri stari Breskvi“
v ulici del Belvedere 17.
kjer dobimo dobrega terana
vipavca in istrsko vino ter
vsake vrste jedila gorka in
mrzla.

KARL SAMEZ
TRST - ul. di Tor S. Piero št. 4. - TRST
priporoča sl. občinstvu svojo
civilno in vojaško krojačnico
Delo solidno.
Cene zmerne. Postrežba točna.

Gostilna društva Jadran
ulica S. Marco št. 17.
toči najboljša
vipavska
in istrska vina
Gorka in mrzla jedila so vedno
na razpolago, kakor tudi slovenski
časopisi. — Najnovejše avtomatične
orglje, katere svirajo izbrane sloven-
ske komade.
Postrežba točna.
Cene zmerne.
Za dobrohotni obisk se priporoča
Odbor krčmar
društva „Jadran“ **Viktor Kosič.**

IVAN KOŠMERLI IVANOV
priporoča svojo
TRGOVINO Z JESTVINAMI
v ROJANU, ul. Montorsino št. 7.
kjer ima na razpolago vsakovrstne kolonijalije
in druge jestvine, kakor tudi razne delika-
tose, najboljša vina in pivo v butilkah.

: NOVO POGREBNO PODJETJE :
v Trstu, ul. Vincenzo Bellini 13, telefon 1402
tik cerkve sv. Antona novega.
Bogato preskrbljeno z najlepšo in vso pogrebno opravo. Mrtvaški vozovi na
izbero, za prireditve vsakovrstnih pogrebov.
Lastna izdelovalnica in zaloga vencev in raznih ovetlic itd.
Prodaja vsakovrstnih predmetov mrtvaške stroke. Zaloga voščenih sveč, z
lastno tovarno. — Prodaja na debelo in na drobno.
Sprejema naročila za prirejanje pogrebov na deželo in v inozemstvo.
VODSTVO.

Slovenci! Pozor! Slovenci! Pozor!
Vse blago, ki se nahaja v naši prodajalnici
V. Dobauschek
TRST, ul. Giosuè Carducci 11 (prej ul. Torrente), TRST.
proda se vsled skoraj pretekle sezone po jako znižanih cenah.
zamorete kupiti po neverjetno niskih cenah: Obleke za moške in dečke, Jopiče,
Jope, Paletot, ranglao, Telovnike, Hlače, Oblečice, Pletenine, Spodnje hlače,
Srajce, Kape, kakor tudi vse potrebščine za moške.
Izvršujejo se naročila za obleke po meri po JAKO NIZKIH CENAH. Govori se slovensko.

Delniška glavnica: **OSREDNJA BANKA** **ČEŠKIH HRANILNIC** Vlog okoli: **85,000.000**
K 10,000.000. Podružnica v Trstu — Piazza del Ponterosso 3. Naslov za brz.: SPOROBANKA
Telefon 19-95.

4 1/4 % vloge na knjižice. Menjalnica. BANČNO TRGOVANJE VSEH VRST. — Premijene vloge po 4 3/4 %
Vloge na tekoči račun do 4 1/4 %
Centrala denarnih zavodov avstro-ogrskih. — Izdaja sirotinsko-varne 4% bančne obligacije

-- JADRANSKA BANKA v TRSTU --
Via della Cassa di Risparmio št. 5 (lastno poslopje).

KUJUJE IN PRODAJA VREDNOSTNE PAPIRJE (RENTE, OBLIGACIJE, ZASTAVNA PISMA, PRIJORITETE, DELNICE, SREČKE i. t. d.) VALUTE IN DEVIZE PREDUJMI NA VREDNOSTNE PAPIRJE IN BLAGO LEŽEČE V JAVNIH SKLADIŠČIH.	Eskompt menic in inkaso, borzna naročila SAFE-DEPOSITS Promese k vsem žrebanjem. — Zavarovanje srečk. Menjalnica	4 1/4 % VLOGE NA KNJIŽICE. — TEKOČI IN ŽIRO RAČUN — VLOŽENI DENAR OBRESTUJE SE OD DNE VLOGE DO DNE VDIGA. STAVBNI KREDITI - KREDITI PROTI DOKUMENTOM VKRCAJJA. — — —
--	--	---

Uradne ure: 9 — 12., 2.30 — 5.30. — Brzjavlj.: „JADRANSKA“ — Trst. — Telefon: 1463 in 793.

Restavracija, **Trst — Grand Hôtel BALKAN — Trst** **Kavarna,**
cene zmerne. cene zmerne